

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2011
10.2.2012

1-12

Uponor Oyj:n tilinpäätöstiedote 1-12/2011

Liikevaihto kasvoi, kertaluonteiset erät vaikuttivat tulokseen

- Liikevaihto kasvoi edelleen loka-joulukuussa, mutta kertaluonteiset erät rasittivat heikentynyttä kannattavuutta
- Liikevaihto 1–12: 806,4 milj. euroa (2010: 749,2 milj. euroa), muutos +7,6 %, orgaaninen kasvu 4,9 %
- Liikevoitto 1–12: 35,4 milj. euroa (52,4 milj. euroa), muutos –32,4 %, liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä 45,9 milj. euroa, muutos –12,5 %
- Kertaluonteisten erien vaikutuksesta johtuen yhtiön osakekohtainen tulos oli 0,03 (0,34) euroa. Ilman kertaluonteisia eriä osakekohtainen tulos oli 0,32 (0,34) euroa
- Ohjeistus: Uponorin liikevaihdon orgaanisen kasvun ennustetaan olevan suurempi kuin vuonna 2011 ja liikevoiton uskotaan ylittävän 50 milj. euroa.
- Hallituksen osinkoesitys on 0,35 (0,55) euroa/osake

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi kauden kehitystä:

- Talouden yleisestä heikkenemisestä huolimatta muoviraaka-aineiden hinnat nousivat nopeasti vuoden 2011 aikana, mikä vaikutti negatiivisesti Uponorin bruttokatteeseen. Myyntihintojen tarkistus tuli jälkijunassa, ja sen vaikutukset alkoivat todella näkyä vasta vuoden loppupuolella. Siitäkin huolimatta hintainflaation negatiivinen vaikutus vuoden 2011 bruttokatemarginaaliin oli 0,9 prosenttia.
- Tammikuussa 2012 allekirjoitettiin sopimus saksalaisen, OEM-liiketoimintaa harjoittavan Hewing GmbH:n myynnistä. Pitkästä yhteisestä historiasta huolimatta yritys ei kuulu Uponorin ydinliiketoimintaan, ja viimeaikaiset muutokset teollisessa ympäristössä ovat heikentäneet yrityksen strategista merkitystä Uponorille rasittaen konsernin kokonaistulosta. Uskon, että tehty sopimus hyödyttää pidemmällä aikavälillä molempia osapuolia.
- Olen erittäin pettynyt suuriin kertaluonteisiin eriin neljännen vuosineljänneksen luvuissa. Näitä ovat verottajan päätökset sekä vuonna 2008 Ison-Britannian ja Irlannin kunnallisteknisen liiketoiminnan myyntiin liittyvän lainasaamisen alaskirjaus.
- Vuoden 2011 kassavirta pysyi vahvana kannattavuuden heikkenemisestä huolimatta. Vaikka päätöksemme pienentää varastoja epävarmassa toimintaympäristössä rasitti viimeisen vuosineljänneksen bruttokatetta käyttöasteen heikentymisen myötä, varastojen absoluuttinen pieneneminen edellisvuoteen verrattuna oli kuitenkin positiivinen saavutus.
- Kysyntä vuonna 2012 näyttäisi pysyvän suhteellisen vakaana mutta vaihtelevan suuresti eri maantieteellisillä alueilla. Raaka-aineiden hintojen nousu oletettavasti tasaantuu vuoden 2011 rajuihin muutoksiin verrattuna. Olemme parantaneet toimintojemme kustannustehokkuutta ja sitä kautta pyrkineet keventämään yleiskustannuksiin kohdistuvia kasvupaineita. Tämä luo hyvän perustan liikevoiton kasvulle vuonna 2012.

Kertaluonteiset erät vuoden 2011 tilinpäätöksessä

Vuoden 2011 viimeisellä vuosineljänneksellä Uponorin jatkuvien toimintojen tulokseen vaikuttivat seuraavat erät, jotka yhtiö määrittelee kertaluonteisiksi eriksi:

- 10,5 milj. euron alaskirjaus, joka liittyy Hewing GmbH:n osakekannan myyntiin; kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin
- 6,0 milj. euron lainasaamisen alaskirjaus, joka liittyy Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myyntiin vuonna 2008; kirjattu rahoituskuluihin
- 3,2 milj. euroa viivemaksuja, jotka liittyvät Suomen veroviranomaisten jälkiverotuspäätöksiin; kirjattu rahoituskuluihin
- 1,9 milj. euroa veronkorotuksia, jotka liittyvät Suomen veroviranomaisten jälkiverotuspäätöksiin; kirjattu tuloveroihin

Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana ei kirjattu kertaluonteisia eriä.

Tuloslaskelma ilman kertaluonteisia eriä:

M€	10–12/2011	1–12/2011
Liikevaihto	197,0	806,4
Bruttokate	70,0	292,9
- % liikevaihdosta	35,5%	36,3%
Liikevoitto	7,4	45,9
- % liikevaihdosta	3,8%	5,7%
Rahoituskulut, netto	4,1	8,5
Tulos ennen veroja	3,3	37,4
Verot	2,7	13,9
Tulos jatkuvista toiminnoista	0,6	23,5
Osakekohtainen tulos, €		0,32

(Yllä olevat luvut ovat ilman kertaluonteisia eriä.)

Hallituksen osinkoesitys

Hallituksen osinkoesitys 0,35 euroa osakkeelta perustuu yhtiön osinkopolitiikkaan, 0,40 euron osakekohtaiseen rahavirtaan ennen rahoitusta, 0,32 euron osakekohtaiseen tulokseen ilman kertaluonteisia eriä sekä yhtiön taloudelliseen asemaan ja vuoden 2012 näkymiin.

Tietoja tästä tilinpäätöstiedotteesta

Tämä asiakirja on tiivistelmä Uponorin vuoden 2011 tilinpäätöksestä, joka on liitetty tähän tiedotteeseen. Se on saatavilla myös yhtiön www-sivuilta. Sulkeissa annetut luvut ovat vertailukuja edellisen vuoden vastaavalta ajanjaksolta. Luvut koskevat jatkuvia toimintoja, ellei toisin ole mainittu. Muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tässä tiedotteessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Esitysaineisto ja webcast-esitys

Englanninkielinen webcast-esitys tulosjulkistustilaisuudesta järjestetään 10.2. klo 10.00. Lisätiedot webcastista löytyvät osoitteesta www.uponor.fi > Sijoittajat. Kysymyksiä voi lähettää etukäteen osoitteeseen ir@uponor.com. Esityksen tallenne on katsottavissa pian tulosjulkistuksen jälkeen Uponorin sivulta osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat > IR-aineisto ja uutiset.

Seuraavan vuosineljänneksen tulos

Uponor julkaisee vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuosikatsauksen 27.4.2012. Suljetun ikkunan aikana 1.–26.4. yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä, liiketoimintaan vaikuttavia seikkoja eikä keskustele raporttoimattoman tai kuluvaan tilikauden tapahtumista.

Vuoden 2011 viimeinen neljännes

Vuoden 2011 viimeisen neljänneksen aikana ei markkinatilanteessa eikä yleisissä näkymissä tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Kaikilla maantieteellisillä alueilla Uponorin ratkaisujen ja palveluiden kysyntä pysyi edelliseen vuosineljännekseen verrattuna suhteellisen vakaana. Lämmin syksy ja myöhäinen talventulo pidensivät erityisesti yhdyskuntateknisen rakentamisen sesonkia Pohjoismaissa, mutta tätä positiivista kehitystä rasitti huoli eurooppalaisesta ja kansainvälisestä taloustilanteesta, joka aiheutti epävarmuutta ja vaikutti vientiteollisuuteen.

Liikevaihto

Talotekniikka – Eurooppa onnistui nostamaan liikevaihtonsa tyydyttävälle tasolle, ja myös Pohjois-Amerikan lukemat jatkuivat vahvoina edellisen vuosineljänneksen tapaan. Leudosta syksystä huolimatta Yhdyskuntatekniikan liikevaihdon kasvu heikkeni lähinnä kysynnän heikkenemisen ja asiakkaiden lisääntyneen epävarmuuden vuoksi heijastellen huolta maailmantalouden tilanteesta.

Liikevaihdon jakautuminen, loka-joulukuu:

M€	10–12/2011	10–12/2010	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	133,0	123,6	7,6 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	32,0	26,7	20,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	43,2	35,8	20,7 %
Yhdyskuntatekniikka	34,3	33,4	2,7 %
Eliminoinnit	-2,3	-2,0	
Yhteensä	197,0	181,7	8,4 %

Tulos ja kannattavuus

Uponorin viimeisen vuosineljänneksen bruttokateprosentti 35,5 (37,4) heikentyi varastojen aktiivisen pienentämisen sekä siitä johtuvan valmistuksen epäsuotuisan käyttöasteen seurauksena. Pitkin vuotta tehdyt hinnankorotukset alkoivat vaikuttaa kunnolla viimeisen vuosineljänneksen aikana, jolloin raaka-ainekustannusten noususta johtunut liikevoiton heikkeneminen rauhoittui.

Liikevoitto oli negatiivinen –3,0 (8,6) milj. euroa johtuen tammikuussa julkistettuun Hewing GmbH:n myyntiin liittyvästä 10,5 milj. euron alaskirjauksesta.

Liikevoiton jakautuminen, loka-joulukuu:

M€	10–12/2011	10–12/2010	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	7,8	8,8	-15,4 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	1,8	1,0	+75,1 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	2,4	1,4	+72,9 %
Yhdyskuntatekniikka	-1,5	-0,9	+58,5 %
Muut	-11,1	-0,5	
Eliminoinnit	0,0	0,2	
Yhteensä	-3,0	8,6	-139,9 %

Uponor Oyj:n tilinpäätös 1-12/2011

Markkinat

Makrotalous alkoi kehittyä Uponorin tärkeimmillä markkina-alueilla kohtuullisen suotuisissa merkeissä vuoden 2011 alussa. Vuoden keskivaiheilla kehitys kääntyi kuitenkin heikommaksi. Kysyntä vaihteli selkeästi myös eri alueiden välillä. Asuin- sekä liike- ja julkisen rakentamisen markkinat Keski-Euroopassa pitivät pintansa lähinnä Saksan vilkkaan kysynnän ansiosta. Lounais-Euroopan jo valmiiksi heikko markkinatilanne heikkeni entisestään rakennustoiminnan hiljentyessä erityisesti Italiassa, Portugalissa ja Espanjassa. Pohjoismaat ja Pohjois-Amerikan markkinat asettuvat näiden kahden välimaastoon. Pohjoismaissa kysyntä säilyi suhteellisen vakaana, joskin heikkeni hieman edellisvuodesta. Pohjois-Amerikassa rakentajien luottamus oli vahvimmillaan vuoden 2007 jälkeen, vaikkakaan markkinoissa ei tapahtunut muutosta kumpaankaan suuntaan. Yhdyskuntatekniikan kysyntä jatkui Pohjoismaissa ja lähimarkkinoilla lähes edellisvuotta vastaavalla tasolla.

Liiketoimintaryhmittäin tarkasteltuna uudisrakennusmarkkinoiden heikkeneminen ja korjausrakentamisen suhteellinen lisääntyminen ovat olleet eduksi erityisesti käyttövesiratkaisujen kysynnälle. Sisäilmastoratkaisujen kysyntä noudattelee pääsääntöisesti uudisrakennusmarkkinoiden kehitystä, joskin suuria pintoja hyödyntävät lämmitys- ja viilennysratkaisut ovat herättäneet asiakkaisissa lisääntyvää kiinnostusta pienen energiajäljensä takia.

Liikevaihto

Uponorin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2011 oli 806,4 (2010: 749,2) miljoonaa euroa, mikä on 7,6 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kaikki liiketoimintasegmentit onnistuivat kasvattamaan liikevaihtoaan orgaanisesti. Pohjois-Amerikan taloteknisessä liiketoiminnassa kasvu oli suhteellisesti suurinta mitattuna paikallisessa valuutassa.

Orgaaninen liikevaihdon kasvu, joka ei sisällä Zent-Frengerin hankinnan vaikutusta, oli 4,9 %. Myyntihintojen korotukset ja volyymin kasvu olivat vaikutuksiltaan yhtä suuret. Valuuttakurssien muutokset vähensivät vuoden 2011 liikevaihtoa 1,2 milj. eurolla.

Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2011:

M€	1–12 2011	1–12 2010	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	543,9	504,4	7,8 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	121,5	114,6	6,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	170,1	151,1	12,6 %)
Yhdyskuntatekniikka	149,7	138,3	8,1 %
Eliminoinnit	-8,7	-8,1	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	806,4	749,2	7,6 %

Liikevaihdon mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet konsernin liikevaihdosta (vuoden 2010 osuus sulkeissa): Saksa 18,7 % (16,4 %), Suomi 11,5 % (11,9 %), USA 11,0 % (11,3 %), Ruotsi 10,5 % (10,6 %), Espanja 4,8 % (5,3 %), Norja

4,6 % (5,0 %), Tanska 4,6 % (4,7 %), Alankomaat 4,4 % (4,4 %), Italia 4,2 % (4,9 %) ja Kanada 4,1 % (4,0 %).

Euroopan talotekniikan liikevaihto kasvoi kohtalaisesti lähinnä Saksan vahvan taloustilanteen tukemien elinvoimaisten rakennusmarkkinoiden ansiosta. Kehitys oli suotuisaa myös eräissä Saksan naapurimaissa. Pohjoismaiden markkinatilanne säilyi suhteellisen vakaana alueen vahvojen talouksien tukemana, vaikkakin huoli maailmantalouden kehityksestä ja sen vaikutuksesta vientiteollisuuteen vaikutti myös Pohjoismaiden tilanteeseen. Lounais-Euroopan kireästä markkinatilanteesta huolimatta Uponorin liikevaihto on sielläkin säilynyt lähes edellisvuoden tasolla. Uponor onnistui kasvattamaan markkinaosuuttaan Espanjassa ja Portugalissa ja parantamaan liikevaihtoa esimerkiksi Ranskassa ja Isossa-Britanniassa. Pohjois-Amerikassa talotekniikan liikevaihdon kasvu on ollut seurausta kaupallisten mahdollisuuksien tehokkaasta hyödyntämisestä, esimerkiksi moni asentaja ja rakennuttaja on saatu valitsemaan Uponorin järjestelmät kilpailevien ratkaisujen sijaan. Positiivista on ollut myös suotuisa kehitys niillä maantieteellisillä alueilla, joilla markkinaosuus on aikaisemmin ollut varsin pieni. Uponor on vahvistanut asemaansa Itä-Euroopan ja erityisesti Venäjän markkinoilla ja onnistunut saamaan vankemman jalansijan kansainvälisillä markkinoilla, esimerkiksi Lähi-idässä.

Yhdyskuntatekniikan toiminta on pysynyt yleisesti ottaen suhteellisen vakaana, mutta Uponor onnistui kasvattamaan hieman sekä liikevaihtoaan että markkinaosuuttaan uusien tuotteiden lanseeraamisen, tehokkaamman asiakassegmentoinnin ja toimitusketjun hienosäätöjen ansiosta.

Talotekniikkasegmentin sisäilmastoliiketoiminnan positiivista kehitystä joudutti kasvava kestävien, energiatehokkaiden ja eri energianlähteitä hyödyntävien lämmitys- ja viilennysjärjestelmien kysyntä. Uponor on pyrkinyt kehittämään kilpailukykyisten kokonaisratkaisujensa tarjontaa tuomalla markkinoille uusia asennusta helpottavia ratkaisuja ja säätöjärjestelmiä.

Käyttövesijärjestelmien liiketoiminta kasvoi erityisen vahvasti Pohjois-Amerikan markkinoilla niille vuoden 2011 kuluessa tuotujen ainutlaatuisten innovaatioiden siivittämänä. Esimerkiksi Quick&Easy-putkiliittimet ovat olleet avainasemassa, kun uusia asiakkaita on houkuteltu siirtymään Uponorin tuotteiden käyttäjiksi.

Molemmat talotekniikan liiketoimintaryhmät hyötyivät yhtenäistetyistä avaintuotteiden markkinointikampanjoista sekä tuotteiden jatkuvasta harmonisoinnista, minkä ansiosta myynti kasvaa vaikka nimikemäärä on pienempi.

Tulos ja kannattavuus

Uponor-konsernin jatkuvien liiketoimintojen bruttokate oli 292,9 (288,1) milj. euroa, jossa oli 4,8 milj. euron lisäys edellisvuoteen verrattuna. Bruttokatemarginaali 36,3 prosenttia pieneni 2,1 prosenttiyksikköä johtuen erityisesti muutoksista tuotevalikoimassa. Sen lisäksi hintainflaatio heikensi marginaalia.

Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli 35,4 (52,4) miljoonaa euroa, ja se laski 32,4 % edellisvuodesta. Myös kannattavuus heikkeni ja liikevoittomarginaali oli 4,4 % (7,0 %) liikevaihdosta.

Liikevoittoa rasitti tammikuussa 2012 tehty päätös myydä saksalainen Hewing GmbH. Alaskirjaus heikensi jatkuvien liiketoimintojen liikevoittoa 10,5 milj. eurolla. Ilman tätä alaskirjausta liikevoitto olisi ollut 45,9 miljoonaa euroa ja liikevoittomarginaali vastaavasti 5,7 %.

Muita liikevoittoon vaikuttaneita tekijöitä olivat esimerkiksi raaka-aineiden korkea hinta ja energia- ja kuljetuskustannusten sekä vastaavien kulujen yleinen kustannusinflaatio samoin kuin kysynnän heikkeneminen vuoden toisella puoliskolla. Myynti- ja markkinointikustannukset olivat edellisvuotta suuremmat. Kustannusten nousuun vaikuttivat vuoden aikana tehdyt uusien tuotteiden aktiiviset lanseeraukset. Myös myyntiin ja markkinointiin liittyvät muuttuvat kulut kasvoivat liikevaihdon kasvun myötä.

Syksyllä 2011 Uponor käynnisti useita kustannussäästöihin tähtääviä toimenpiteitä tasapainottaakseen kysynnän ja liikevaihdon laskusuuntaista kehitystä. Näistä merkittävimmät olivat Turkin toimiston sulkeminen, Kroatian toimintojen supistaminen ja liiketoiminnan kehitysyksikön lakkauttaminen. Merkittäviä säästöjä saatiin myös virtaviivaistamalla organisaatiota, tehostamalla varastojenhallintaa esimerkiksi vähentäen tuotenimikkeiden määrää ja vähentämällä sisäisiin kokouksiin liittyvää matkustusta hyödyntämällä paremmin uutta viestintäteknologiaa.

Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta Pohjois-Amerikan talotekniikan liikevoitto parani huomattavasti. Suotuisa kehitys oli lähinnä seurausta käyttövesiratkaisujen myynnin vilkastumisesta, kun urakoitsijoita ja asentajia on saatu valitsemaan Uponorin tuotteet kilpailijoiden tuotteiden sijaan. Euroopassa taloteknisen toiminnan liikevoitto laski liikevaihdon kasvusta huolimatta. Edellä mainittujen syiden lisäksi liikevoittoon vaikuttivat myös vuoden alun korkeat markkinointikulut ja vuoden jälkipuoliskolla vallinnut heikko markkinatilanne erällä keskeisillä markkina-alueilla, kuten Lounais-Euroopassa. Liikevaihdon kasvusta huolimatta myös yhdyskuntatekniikan liikevoitto heikkeni edelleen, minkä voidaan katsoa johtuvan raaka-aineiden hintakehityksestä, kovasta hintakilpailusta ja uusien tuotteiden lanseeraamiseen liittyvistä kustannuksista.

Saksalaisen Hewing GmbH:n koko osakekannan myynnistä aiheutunut 10,5 milj. euron alaskirjaus rasittaa Muu-segmentin tulosta.

Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2011:

M€	1–12 2011	1–12 2010	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	41,7	55,7	-25,0 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	10,1	3,1	+223,6 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	14,2	4,1	+243,8 %
Yhdyskuntatekniikka	-2,4	0,4	-692,2 %
Muu	-14,0	-6,8	
Eliminoinnit	0,0	0,0	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	35,4	52,4	-32,4 %

Rahoituskulut nousivat merkittävästi, 17,7 (10,7) milj. euroon, mikä johtui verottajan joulukuun 2011 lopulla yritykselle maksettavaksi määräämästä viivemaksuista, joiden yhteenlaskettu määrä nousi 3,2 miljoonaan euroon, sekä helmikuussa 2012 julkaistusta Ison-Britannian 6,0 miljoonan euron lainasaamisten alaskirjaamisesta. Valuuttakurssierot olivat -1,3 milj. euroa.

Konsernin tulos ennen veroja laski 57,8 % ja oli 17,7 (41,7) milj. euroa. Tuloverojen määrä oli 15,8 (14,7) milj. euroa, kun veroaste oli 88,8 % (35,3 %). Kolmesta edellä mainitusta kertaluontoisesta erästä – Hewing GmbH:n myynti ja Ison-Britannian lainasaamisen alaskirjaaminen sekä verottajan päätökset - mikään ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Konsernin tilikauden tulos oli 1,6 (24,7) milj. euroa, josta jatkuvien liiketoimintojen osuus oli 1,9 (27,0) milj. euroa.

Oman pääoman tuotto laski 0,7 (9,7) prosenttiin ja sijoitetun pääoman tuotto 11,0 (14,4) prosenttiin.

Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,03 (0,34) euroa ja jatkuvien liiketoimintojen osalta 0,03 (0,37) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 2,86 (3,45) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 58,4 (49,2) milj. euroa ja rahavirta ennen rahoitusta 29,3 (35,6) milj. euroa. Onnistuneen käyttöpääoman hallinnan ansiosta liiketoiminnan rahavirta säilyi vahvana huolimatta heikosta tuloskehityksestä

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Toimintojen kehittämistä jatkettiin, joskin investointien taso pidettiin matalana ja tehdyt investoinnit kohdennettiin tuottavuuden parantamiseen, kunnossapitoon sekä uusiin tuotteisiin. Suurin yksittäinen investointi oli 50,3 prosentin omistusosuuden hankkiminen saksalaisesta yrityksestä Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH:sta. Investoinnit uusien tuotteiden työkaluihin ja koneisiin sekä esimerkiksi pakkautusautomaattikkaan ovat esimerkkejä muista merkittävistä investoinneista.

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 24,0 (19,0) milj. euroa eli 5,0 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 23,1 (13,6) milj. euroa.

Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen olivat yhteensä 16,3 (16,1) miljoonaa euroa eli 2,0 (2,1) prosenttia liikevaihdosta.

Maailmantalouden kriisin jatkuessa huoli pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on kasvanut. Turvatakseen pitkäaikaisrahoituksensa Uponor laski kesäkuussa liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa. Markkinatilanteen heikennyttyä vuoden toisella puoliskolla erityistä huomiota on kiinnitetty myyntisaamisiin ja luottoriskeihin.

Kesäkuussa liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen yhteissumma on 100 milj. euroa. Viisivuotisen vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 20 milj. euroa ja seitsemänvuotisen vaihtuvakorkoisen lainan määrä on 80 milj. euroa. Joukkovelkakirjalainoilla Uponor on laajentanut maturiteettirakennetta ja mahdollisia rahoituslähteitä.

Tärkeimmät voimassa olevat rahoitusohjelmat 31. joulukuuta 2011 olivat vuonna 2018 erääntyvä 80 milj. euron joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2016 erääntyvä 20 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Näiden lisäksi voimassa oli useampia kahdenvälisiä, vuonna 2015

erääntyviä luottolimiittejä yhteensä 190 milj. euron arvosta; tilinpäätöspäivänä näistä ei ollut nostettuna yhtään.

Näiden lisäksi yhtiön käytettävissä on myös kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, josta tilinpäätöshetkellä oli laskettu liikkeelle 1,0 milj. euroa. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 29,1 milj. euroa.

Konsernin korolliset nettovelat nousivat 84,1 (66,8) milj. euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 41,2 (50,8) prosenttia ja velkaantumisaste 39,3 (26,5) prosenttia. Velkaantumisasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 55,8 (45,5), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Katsauskauden tapahtumia

Vuoden aikana Uponor osallistui menestyksekkäästi useille alan messuille. Messuilla esiteltiin sekä talotekniikan että yhdyskuntatekniikan uutta tuotetarjontaa asentajille, rakentajille ja loppukäyttäjille.

Kasvustrategiansa mukaisesti Uponor lanseerasi useita tuoteuutuuksia. Uutuuksiin kuuluvat mm. RTM-liittimet, joiden toiminta perustuu liittimen sisällä olevaan puristusrenkaaseen, ja PEXa-putkiliitostyökalut käyttövesi- ja lämmitysratkaisujen asentamiseen sekä itsekiinnittyvä lattialämmitysjärjestelmä.

Sisäilmastoliiketoiminta on täydentänyt Uponorin energiaa säästävien ratkaisujen valikoimaa tuomalla markkinoille uudenlaisen maalämmön talteenottoratkaisun, joka pystyy keräämään lämpöenergian perinteisiä keruuputkia paremmin talteen. Lisäksi markkinoille tuotiin uudet sisäilmastolämpötilan säädön ohjaimet ja koko Euroopan alueelle yhtenäistetty pumppujen tuotevalikoima. Omakotitalojen ilmanvaihtojärjestelmien markkinointi käynnistettiin laajemmilla markkinoilla vastaamaan kuluttajien vaatimukseen paremmasta sisäilman laadusta ja energian säästöistä. Pohjois-Amerikassa markkinoille tuotiin osittain valmiiksi asennettu yksikkö nopeuttamaan ja helpottamaan lattialämmitysjärjestelmien asentamista. Käyttövesiratkaisut paransivat nousuputkitarjontaa, toivat pohjoismaisille markkinoille uudet ISO-tuotteet ja täydensivät kokonaistarjontaa uudella messinkihanaliittimellä. Yhdyskuntatekniikka laajensi IQ-hulevesiputkien valikoimaa ja toi markkinoille myös uudenlaisia kaivoratkaisuja hule- ja viemäri-vesien hallintaan erityisesti rankkasateista kärsivien yhteisöjen avuksi. Uudet tuotteet ovat herättäneet laajalti kiinnostusta ja vahvistaneet Uponorin asemaa alan johtavana toimijana.

Konkreettinen askel projektiliiketoiminnan vauhdittamiseksi oli saksalaisen Zent-Frenger Gesellschaft für Gebäudetechnik mbH:n osake-enemmistön (50,3 %) hankkiminen. Kaupan ohessa saatiin myös uutta jäähdytystekniikkaa ja osaamista. Ostosopimus sisältää optio-oikeuden koko loppuosan (49,7 %) lunastamiseksi alkuvuodesta 2012. On todennäköistä, että yhtiö käyttää kyseisen oikeuden.

Palvellakseen paremmin asiakkaitaan Lähi-idässä ja päästäkseen hyötymään alueen kasvavien talouksien tarjoamista mahdollisuuksista Uponor perusti yhteisyrityksen Libanonin pääkaupunkiin Beirutiin ja avasi uudet myyntitoimistot Dubaihin ja Saudi-Arabiaan. Uponor pyrkii laajentamaan toimintojaan Aasiassa ja avasi viime vuonna uuden toimiston myös Intiassa.

Asiakaskeskeinen lähestymistapa pysyi vahvana näkyen esimerkiksi Uponor Academyn kursseilla, joille viime vuonna osallistui ennätysmäärä uusia opiskelijoita.

Syksyllä Uponor teki päätöksen uuden pohjoismaisen jakelukeskuksen rakentamisesta Västeråsiin Ruotsiin. Uuden keskuksen tehtävänä on huolehtia sekä talotekniikan että yhdyskuntateknisten ratkaisujen logistiikasta. Rakennus otetaan käyttöön vuoden 2012 loppupuolella.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tammikuun 24. päivänä Uponor tiedotti Hewing GmbH:n koko osakekannan myynnistä. Ochtrupissa Saksassa sijaitseva OEM-valmistukseen keskittynyt Hewing GmbH ei kuulu Uponorin ydinliiketoimintaan. Sopimuksen arvo on noin 11,9 milj. euroa, ja sen seurauksena vuoden 2011 tulokseen piti kirjata 10,5 milj. euron alaskirjaus, joka vaikutti jatkuvien toimintojen liikevoittoon. Kauppa astuu voimaan 1.1.2012 edellyttäen, että tietyt ehdot, kuten lupa kilpailuviranomaiselta, täyttyvät. Kauppa uskotaan saatavan päätökseen maaliskuussa 2012.

Helmikuun 7. päivänä Uponor ilmoitti alaskirjauksesta, joka liittyy vuonna 2008 tapahtuneen kaupan lainasaamiseen. Kaupalla Uponor myi Englannissa ja Irlannissa sijaitsevan yhdyskuntateknisen liiketoimintansa, ja osa kauppahinnasta jäi Uponor Oyj:lle lainasaamisena. Pääomitetuine korkoineen sen arvo on 6,0 milj. euroa. Uponor ilmoitti 9.5.2008 myyneensä Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoimintansa yksityiselle pääomasijoittajalle 3i:lle ja sen hallinnoimille rahastoille. Myytyjen liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2007 oli 169,1 milj. euroa. Liiketoiminnan velaton kauppahinta oli 100 milj. puntaa, josta Uponor kirjasi silloin lähes 45 miljoonan euron kauppavoiton päättyneiden liiketoimintojen eränä.

Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 228 (3 197) työntekijää eli 31 henkeä enemmän kuin vuoden 2010 lopussa täysipäiväiseksi muutettuna. Keskimäärin henkilömäärä vuoden aikana oli 3 288 (3 219). Vuoden 2011 henkilöstömäärään on laskettu mukaan Zent-Frengerin 96 työntekijää, jotka tulivat Uponor-konserniin 1. huhtikuuta 2011.

Konsernin henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 134 (35,1 %), Ruotsi 508 (15,7 %), Suomi 472 (14,6 %), USA 406 (12,6 %), Espanja 202 (6,3 %), Iso-Britannia 135 (4,2 %), Italia 60 (1,9 %), Tanska 54 (1,7 %) ja muut maat 257 (8,0 %).

Konsernissa maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 183,9 (169,4) miljoonaa euroa.

Uponor-konsernin johtoryhmän jäsen ja Pohjois-Amerikan aluejohtaja Anders Tollsten jätti yrityksen joulukuun 2011 lopussa. Anders Tollsten tuli Uponoriin vuonna 2004 johtamaan Pohjoismaista liiketoimintaa. Pohjois-Amerikan aluejohtajana hän toimi vuodesta 2006.

Vuonna 2011 Uponorissa käynnistettiin uusi koulutusohjelma nuorille ammattilaisille, joilla on kykyjä toimia kansainvälisissä tehtävissä.

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille markkina- ja vahinkoriskeille sekä operatiivisille ja taloudellisille riskeille.

Markkinariskit

Uponorin toiminnan pääpaino on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Koska Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolle asiakkaita, joista useimmat ovat itse jakelijoita (tukkuliikkeitä), myös Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Viisi suurinta asiakasryhmää vastaavat noin kolmasosasta Uponorin kokonaisliikevaihdosta, joka jakautuu 26 maahan.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkinasegmentti on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta tuotteita toimitetaan yhä enemmän myös julkis- ja liikerakentamiseen. Näiden sektoreiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa omalta osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen. Lähes viidesosa yhtiön liikevaihdosta tulee yhdyskuntatekniikasta. Rakennusalan suhdanteiden lisäksi yhdyskuntatekniikan ratkaisujen kysyntä riippuu vahvasti tie- ja vesirakentamisen sekä julkisesti rahoitetun kunnallistekniikan kehityksestä. Suhdanteiden ja kysynnän vaihtelusta aiheutuvia riskejä vastaan yhtiö suojautuu kehittämällä myynnin ennustamisprosessejaan ja varmistamalla organisaation ja toimitusketjun rakenteiden riittävän joustavuuden.

Paikalliset lait ja säännökset vaikuttavat Uponorin toimintaan eri maissa. Seuraamme valmisteluvaiheessa olevia lakeja ja säännöksiä ja pyrimme ennakoimaan niiden vaikutuksia Uponorin ja asiakkaidemme toimintaan.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden ja metallien hintavaihteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden hintavaihteluiden vaikutukset pääsääntöisesti myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan mahdollisuuksien mukaan myös kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla. Pohjoismaissa Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä rahoitusinstrumenteilla.

Komponenttien ja raaka-aineiden hankinnassa Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja ja raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Jos toimittajia on vain yksi, tavoitteena on, että heillä on vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämiä hyödykkeitä. Uponorilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

Uponor hallitsee organisaatio- ja johtamisriskejä, kuten henkilöstön vaihtuvuutta, ikäjakauman vääristymistä ja perusteetonta rekrytointia analysoimalla jatkuvasti henkilöresursseja ja varmistamalla, että organisaatorakenne tukee tehokasta toimintaa. Henkilöstön kehittämisohjelmat keskittyvät erityisesti johtamisaamien kasvattamiseen monikulttuurisessa organisaatiossa.

Liiketoimintojen hallinnan apuna käytetään useita IT-järjestelmiä, joista tärkeimmät ovat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa käytetyt ERP-järjestelmät. Järjestelmien tärkeysjärjestyksen analysoiminen ja riskeihin liittyvät varasuunnitelmat sisältyvät

suurimpien IT-järjestelmien käyttöön ja kattavat esimerkiksi vikasietoisuussuunnitelman, varmuuskopiointit ja palautuksen suunnittelun ja testauksen. Avainjärjestelmien palauttaminen onnettomuuden jälkeen testataan kahdesti vuodessa. Lisäksi käytetään ulkopuolisia tarkastajia.

Uponor noudattaa ISO 9000 –laatuja järjestelmää ja ISO 14000 – ympäristöjohtamisjärjestelmää tai vastaavia järjestelmiä, mikä parantaa tuotannon turvallisuutta ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muita toiminnan riskejä.

Projekttiliiketoiminnassa Uponorin tavoitteena on myös hallita esimerkiksi projektikohtaisia aikataulutukseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Tällaiset riskit pyritään ottamaan huomioon projektisopimuksissa ja sopimuksissa alihankkijoiden kanssa. Myös henkilökunnan projektinhallintaosaamista vahvistetaan aktiivisesti.

Rahoitusriskit

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden takia rahoituksen saatavuuteen liittyvät riskit ovat merkittäviä. Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkailla kassanhallintaratkaisulla ja sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat muunnettavissa käteisvaroiksi nopeasti ja selkeään markkinahintaan.

Korkomuutokset vaikuttavat yrityksen korkokuluihin ja kiinteähintaisten rahoituserien käypään arvoon. Korkoriskejä on pyritty torjumaan käyttämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia rahoitusinstrumentteja.

Konsernin toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Merkittävä osa liikevaihdosta syntyy muussa valuutassa kuin euroissa, mutta tällöin myös valtaosa liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on ko. paikallisessa valuutassa, mikä vähentää liiketoiminnan valuuttariskiä. Konsernin rahoitustoiminto vastaa konsernitason valuuttariskien suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiinejä ja valuuttaoptioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolella syntyneitä tulosta euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksena tähän ovat nettoinvestoinneiksi luettavat sisäiset lainat, jotka on sisällytetty suojauslaskentaan.

Vahinkoriskit

Uponorilla on 10 tuotantolaitosta viidessä maassa. Konsernin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy tuotteista, jotka on valmistettu näissä tuotantolaitoksissa. Konsernitason vahinko- ja keskeytysvakuutuksia ohjataan keskitetysti, minkä tavoitteena on kattava vakuutusuoja mahdollisten koneyritykset-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuille taloudellisille vahingoille. Toinen merkittävä vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitason tasolla.

Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään ehkäisemään monin eri keinoin, kuten henkilöstön turvallisuuskoulutuksella, säännöllisellä koneiden huoltamisella ja huolehtimalla, että tärkeimpiä varaosia on aina saatavilla.

Riskienhallinta vuonna 2011

Riskienhallinnassa huomio kääntyi takaisin markkinariskien hallintaan, kun alkuvuoden kasvupyrähdys muuttui kesän jälkeen taantumaksi ja markkinat alkoivat taas heiketä.

Raaka-ainehintojen jyrkkä nousu vuoden 2011 aikana muistutti riskienhallinnan tärkeydestä myös hankinnoissa.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla toteutettiin kattava riskikartoitus ja päivitettiin toimintasuunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Riskien tunnistus- ja analysointiprosesseja kehitettiin. Syksyn 2011 aikana tehtiin liiketoiminnan keskeytysvaikutusanalyysi kaikissa tuotantoyksiköissä ja päivitettiin tuotantoyksiköiden jatkuvuussuunnitelmat.

Vuoden 2011 aikana Uponor arvioi kuuden tuotantolaitoksensa riskienhallinnan toimivuutta. Kaiken kaikkiaan yksiköiden riskienhallinnan todettiin olevan hyvällä tasolla.

Koko konsernin yhteiset kriisinhallintaohjeet julkaistiin vuonna 2011.

Maailmantalouden kriisin jatkuessa edelleen huoli pankkirahoituksen saatavuudesta kohtuullisin ehdoin on kasvanut. Turvatakseen pitkäaikaisrahoituksensa Uponor on laskenut liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa. Laskemalla joukkovelkakirjalainat liikkeelle Uponor on laajentanut maturiteettirakennetta ja mahdollisia rahoituslähteitä. Vuoden toisella puoliskolla markkinatilanteen heikennyttä erityistä huomiota on kiinnitetty myyntisaamisiin ja luottoriskeihin.

Vuoden 2011 aikana toteutui kaksi merkittävää riskiä. Uponor päätti alaskirjata vuoden 2011 tilinpäätöksessä 6,0 milj. euron suuruisen saamisen, joka liittyy vuonna 2008 Englannissa ja Irlannissa sijainneen yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myymiseen. Lainalla suoritettiin osa kauppahinnasta. Pääomittuine korkoineen sen arvo on 6,0 milj. euroa. Lisäksi, vuoden 2011 lopulla Uponor sai verottajalta verotuksen oikaisupäätöksen koskien vuosia 2005-2008, yhteissummaltaan 14.6 milj. euroa, sisältäen veroja, viivekorkoja ja veronlisäyksiä. Uponor aikoo hakea muutosta päätökseen jättämällä oikaisuvaatimuksen verotuksen oikaisulautakuntaan. Kiista koskee lähinnä sisäisten palveluveloitusten markkinaehtoista siirtohinnoittelua. Yhtiö kirjasi 5,1 miljoonaa euroa viivemaksuja ja veronkorotuksia vuoden 2011 tilinpäätökseen.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden aikana ei toteutunut muita sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

Hallinto ja tilintarkastus

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous 15. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Elorannan, Jari Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin. Hallituksen kuudenneksi jäseneksi valittiin ruotsalainen Eva Nygren. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalme.

Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n, joka nimesi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Mikael Paulin.

Yhtiökokous hyväksyi kaikki hallituksen ehdotukset. Yhtiökokous perusti hallituksen ehdotuksesta osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien edustajista koostuvan

nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on hallitusten jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevien ehdotusten valmistelu. Nimitystoimikunnan tehtävät on kuvattu yrityksen verkkosivuilla.

Lokakuussa hallitus perusti palkitsemisvaliokunnan, joka valmistelee yhtiön johtohenkilöiden palkitsemisasiat ja koko yhtiön henkilöstön palkitsemisjärjestelmäehdotukset.

Uponor laatii erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Se on saatavilla tilinpäätöksen julkistuksen jälkeen yhtiön verkkosivuilla sijoittajille suunnatussa osioissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat > Hallinto > Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2011 oli 38,2 (37,4) milj. kappaletta, yhteensä 366,2 (481,5) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2011 lopussa oli 6,86 (13,84) euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 502,2 (1 013,2) milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 19 828 (22 087) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 24,5 % (19,1 %).

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2011 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Vuoden aikana ei tehty omistukseen liittyviä liputusilmoituksia. Lisää osakkeisiin ja omistukseen liittyviä lukuja löytyy tilinpäätöksestä.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 15. maaliskuuta 2011 valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 3,5 miljoonaa osaketta eli noin 4,8 prosenttia yhtiön osakemäärästä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti ja enintään 18 kuukautta yhtiökokouksesta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös yhdestä tai useammasta, yhteensä enintään 7,2 miljoonan osakkeen osakeannista. Määrä vastaa noin 9,8:aa prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää osakeannin ehdoista. Osakeanti voidaan toteuttaa myös osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen. Valtuutus sisältää mahdollisuuden päättää maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 160 000 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,2:ta prosenttia osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2011 yhteensä 717 269 (31.12.2010: 686 183) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,98 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti vuosina 2007 ja 2008 konsernin johtoryhmää ja kansainvälistä johtoa koskevat pitkäaikaiset kannustinohjelmat. Molemmat ohjelmat päättyivät vuoden 2011 loppuun. Vuoden 2007 kannustinohjelman 19 622 osaketta jaetaan vuoden 2012 alkupuoliskolla. Vuoden 2008 ohjelmasta ei jaeta osakkeita. Lisätietoja ohjelmista löytyy vuosikertomuksesta hallinto- ja ohjausjärjestelmän kuvauksesta ja yhtiön www-sivuilta.

Lähiajan näkymät

Markkinoilla esiintynyt optimismi on selvästi laantunut viime vuodesta. Vaikka huoli maailmantalouden tilanteesta on mahdollisesti hieman helpottanut, Euroopan taloustilanteen kehitys on uutisotsikoissa lähes päivittäin eikä maantieteellisten alueiden markkinoiden kehityssuunta ole selkeä. Uponor ei kuitenkaan usko Euroopan ajautuvan vaikeaan talouskriisiin vuonna 2012.

Viime vuodet ovat rasittaneet rakennussektoria. Kysyntä on yleisesti ottaen pysynyt vakaana, ja Uponor on varautunut monien muiden yritysten tavoin pitkään hiljaiseen kauteen.

Kun markkina-alueita tarkastellaan maantieteellisesti voidaan havaita, että mieliala Keski-Euroopassa on vahva verrattuna edellisvuosiin ja Euroopan muihin markkina-alueisiin, vaikka se onkin heikentynyt viime kesästä. Saksassa ja sen naapurimaissa koettu vilkastuminen todennäköisesti laantuu vuoden 2012 aikana. Pohjoismaissa rakentaminen on pysynyt hyvällä tasolla, mutta yhdyskuntateknisiä investointeja on leikattu. Etelä-Euroopassa hallitukset ovat leikanneet julkisen rakentamisen projekteja, työttömyysluvut ovat korkeat ja rakentaminen vähäistä. Pohjois-Amerikassa rakentajien mieliala on toiveikkaampi kuin koskaan kuluneiden neljän vuoden aikana, mutta tämä ei ole vielä näkynyt rakennusvilkkauden merkittävänä lisääntymisenä.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille. Edellä esitettyä tarkempi riskianalyysi löytyy edellä kohdasta liiketoimintaan kohdistuvat riskit sekä tilinpäätöksestä.

Uponorin johto pyrkii aktiivisesti terävöittämään konsernin keskittymistä tärkeisiin alueisiin, parantamaan kustannustehokkuutta ja kassavirtaa sekä vauhdittamaan orgaanista kasvua nykyisillä ja uusilla markkinoilla hyödyntäen asiakkaiden houkuttelemisessa Uponorin vahvoja tuote- ja järjestelmäinnovaatioita.

Edellä esitettyjen oletusten perusteella ohjeistus vuodelle 2012 on:

Uponorin liikevaihdon orgaanisen kasvun ennustetaan olevan suurempi kuin vuonna 2011 ja liikevoiton uskotaan ylittävän 50 milj. euroa. Konsernin käyttöomaisuusinvestointien määrän ei odoteta ylittävän poistojen määrää.

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. 020 129 2824

Riitta Palomäki, talousjohtaja, puh. 020 129 2822

Tarmo Anttila

viestintäjohtaja

puh. 020 129 2852

JAKELU:

NASDAQ OMX - Helsinki

Tiedotusvälineet

www.uponor.fi

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1-12/2010

Taulukko-osa

Osavuositiedot on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu.

Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2010 vastaavan jakson lukuja.

Osavuositiedotteen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

M€	1-12/2011	1-12/2010	10-12/2011	10-12/2010
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	806,4	749,2	197,0	181,7
Hankinnan ja valmistuksen kulut	513,5	461,1	127,0	113,6
Bruttokate	292,9	288,1	70,0	68,1
Muut liiketoiminnan tuotot	1,4	2,2	1,0	0,4
Varastointimenot	31,1	30,1	7,8	7,4
Myynnin ja markkinoinnin kulut	157,9	145,1	40,0	35,9
Hallinnon kulut	43,0	45,0	11,0	10,5
Liiketoiminnan muut kulut	26,9	17,7	15,3	6,1
Liikevoitto	35,4	52,4	-3,1	8,6
Rahoituskulut, netto	17,7	10,7	13,3	1,8
Tulos ennen veroja	17,7	41,7	-16,4	6,8
Tuloverot	15,8	14,7	4,6	4,2
Tulos jatkuvista toiminnoista	1,9	27,0	-21,0	2,6
Lopetetut toiminnot				
Lopetettujen toimintojen tulos	-0,3	-2,3	-0,3	-1,0
Kauden tulos	1,6	24,7	-21,3	1,6
Laaja tuloslaskelma				
Muuntoeron muutos	2,0	12,6	5,5	2,8
Rahavirran suojaus	-2,8	1,6	-0,7	1,1
Nettoinvestoinnin suojaus	-4,6	-8,4	-7,3	-1,9
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät	-5,4	5,8	-2,5	2,0
Kauden laaja tulos	-3,8	30,5	-23,7	3,6
Kauden tuloksen jakaminen				
- Emoyrityksen omistajille	2,5	24,7	-21,0	-2,2
- Määräysvallattomille omistajille	-0,9	-	-0,4	-
Laajan tuloksen jakaminen				
- Emoyrityksen omistajille	-2,9	30,5	-23,3	3,6
- Määräysvallattomille omistajille	-0,9	-	-0,4	-
Osakekohtainen tulos, €				
- Jatkuvat toiminnot	0,03	0,34	-0,29	0,02
- Lopetetut toiminnot	0,03	0,37	-0,29	0,03
- Lopetetut toiminnot	0,00	-0,03	0,00	-0,01
Laimennettu osakekohtainen tulos, €				
- Jatkuvat toiminnot	0,03	0,34	-0,29	0,02
- Lopetetut toiminnot	0,03	0,37	-0,29	0,03
- Lopetetut toiminnot	0,00	-0,03	0,00	-0,01

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	31.12.2011	31.12.2010
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	161,6	171,3
Aineettomat hyödykkeet	97,3	96,9
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	2,8	8,4
Laskennalliset verosaamiset	13,2	13,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	274,9	290,5
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	81,8	82,9
Myyntisaamiset	106,6	93,1
Muut saamiset	22,8	18,8
Rahavarat	29,1	11,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	240,3	206,7
Varat yhteensä	515,2	497,2
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	209,2	252,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,9	-
Oma pääoma yhteensä	212,1	252,1
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	110,4	43,5
Laskennalliset verovelat	12,2	9,5
Varaukset	5,2	5,6
Eläkevelvoitteet ja muut velat	21,3	21,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä	149,1	80,2
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	2,8	35,2
Varaukset	16,8	6,4
Ostovelat	45,7	51,0
Muut velat	88,7	72,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	154,0	164,9
Oma pääoma ja velat yhteensä	515,2	497,2

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-12/2011	1-12/2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	66,8	74,9
Käyttöpääoman muutos	12,4	-22,6
Maksetut verot	-16,5	1,1
Maksetut korot	-6,3	-4,7
Saadut korot	2,0	0,5
Liiketoiminnan rahavirta	58,4	49,2
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat	-6,4	-
Osakemyynnit	0,1	0,2
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-24,0	-19,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	1,1	5,0
Saadut osingot	0,0	0,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,1	0,1
Investointien rahavirta	-29,1	-13,6
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	162,1	67,6
Lainojen takaisinmaksut	-113,7	-84,0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-18,3	18,0
Osingonjako	-40,2	-36,5
Rahoitusleasingmaksut	-2,0	-2,1
Rahoituksen rahavirta	-12,1	-37,0
Rahavarojen muuntoerot	0,0	0,1
Rahavarojen muutos	17,2	-1,3
Rahavarat 1. tammikuuta	11,9	13,2
Rahavarat kauden lopussa	29,1	11,9
Muutos taseen mukaan	17,2	-1,3

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma									
1.1.2011	146,4	50,2	2,9	-9,8	-1,2	63,6	252,1	-	252,1
Tilikauden laaja tulos			-2,8	-2,6		2,5	-2,9	-0,9	-3,8
Maksetut osingot (0,55 euroa/osake)						-40,2	-40,2		-40,2
Osakepalkkio-ohjelma						0,1	0,1		0,1
Muut oikaisut**			0,1	-0,1		0,1	0,1	3,8	3,9
Oma pääoma 31.12.2011	146,4	50,2	0,2	-12,5	-1,2	26,1	209,2	2,9	212,1
Oma pääoma 1.1.2010	146,4	50,2	1,3	-14,0	-1,2	75,3	258,0	-	258,0
Tilikauden laaja tulos			1,6	4,2		24,7	30,5		30,5
Maksetut osingot (0,50 euroa/osake)						-36,5	-36,5		-36,5
Osakepalkkio-ohjelmat						0,1	0,1		0,1
Muut oikaisut			0,0			0,0	-		0,0
Oma pääoma 31.12.2010	146,4	50,2	2,9	-9,8	-1,2	63,6	252,1	-	252,1

*) Sisältää -13,0 (-8,4) M€ nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden. Esitystavan muutos: ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä nettosijoituksia suojaavien valuuttatermiinien kurssivoitot-/tappiot on siirretty suojausrahastosta kertyneisiin muuntoeroihin.

***) Sisältää tytäryhtiöosakkeiden hankinnat

A – Osakepääoma

B – Ylikurssirahasto

C – Muut rahastot

D* – Kertyneet muuntoerot

E – Omat osakkeet

F – Edellisten tilikausien voitto

G – Emoyhtiön omistajien osuus

H – Määräysvallattomien osuus

I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatettavat laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2010 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa lukuun ottamatta alla listattuja muutoksia. Valmiusaste: Konsernin kirjaa Zent-Frengerin keskeneräiset pitkäaikaisprojektit valmiusasteen perusteella.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	1-12/2011	1-12/2010
Bruttoinvestoinnit	24,0	19,0
- % liikevaihdosta	3,0	2,5
Poistot	29,4	29,1
Arvon alentumiset	10,5	1,4
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	1,8	5,4

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-12/2011	1-12/2010
Keskimäärin	3 288	3 219
Kauden lopussa	3 228	3 197

OMAT OSAKKEET

	31.12.2011	31.12.2010
Omat osakkeet, kpl	160 000	160 000
- osakepääomasta, %	0,2 %	0,2 %
- äänimäärästä, %	0,2 %	0,2 %
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,3	0,3

SEGMENTTI-INFORMAATIO

M€	1-12/2011			1-12/2010		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot						
Talotekniikka - Eurooppa	543,2	0,7	543,9	503,6	0,8	504,4
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	121,5	-	121,5	114,6	-	114,6
Yhdyskuntatekniikka	141,7	8,0	149,7	131,0	7,3	138,3
Eliminoinnit	-	-8,7	-8,7	-	-8,1	-8,1
Yhteensä	806,4	-	806,4	749,2	-	749,2

M€	10-12/2011			10-12/2010		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot						
Talotekniikka - Eurooppa	132,7	0,2	132,9	123,5	0,1	123,6
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	32,1	-	32,1	26,7	-	26,7
Yhdyskuntatekniikka	32,2	2,1	34,3	31,5	1,9	33,4

Eliminoinnit	-	-2,3	-2,3	-	-2,0	-2,0
Yhteensä	197,0	-	197,0	181,7	-	181,7

M€	1-12/2011	1-12/2010	10-12/2011	10-12/2010
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot				
Talotekniikka - Eurooppa	41,7	55,7	7,8	8,8
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	10,1	3,1	1,8	1,0
Yhdyskuntatekniikka	-2,4	0,4	-1,5	-0,9
Muut	-14,0	-6,8	-11,1	-0,5
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,2
Yhteensä	35,4	52,4	-3,0	8,6

M€	1-12/2011	1-12/2010
Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot		
Talotekniikka - Eurooppa	13,0	13,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	5,5	8,0
Yhdyskuntatekniikka	6,2	5,6
Muut	14,7	4,3
Eliminoinnit	0,5	-0,5
Yhteensä	39,9	30,6

Segmentin investoinnit, jatkuvat toiminnot		
Talotekniikka - Eurooppa	13,6	8,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	3,6	4,3
Yhdyskuntatekniikka	5,4	6,2
Muut	1,4	0,5
Yhteensä	24,0	19,0

M€	31.12.2011	31.12.2010
Segmentin varat		
Talotekniikka - Eurooppa	433,9	414,9
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	130,0	126,8
Yhdyskuntatekniikka	83,0	88,9
Muut	583,4	534,2
Eliminoinnit	-715,1	-667,6
Yhteensä	515,2	497,2

Segmentin velat		
Talotekniikka - Eurooppa	296,7	303,1
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	89,6	72,8
Yhdyskuntatekniikka	60,2	64,2
Muut	599,0	496,0
Eliminoinnit	-742,4	-691,0
Yhteensä	303,1	245,1

	1-12/2011	1-12/2010
Segmentin henkilöstö, keskimäärin		
Talotekniikka - Eurooppa	2 305	2 222
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	409	427
Yhdyskuntatekniikka	516	509
Muut	58	61
Yhteensä	3 288	3 219

Täsmäytyslaskelma

M€	1-12/2011	1-12/2010
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot		
Segmenttien tulos yhteensä	35,4	52,4
Rahoituskulut, netto	17,7	10,7
Konsernin tulos ennen veroja	17,7	41,7

VASTUUSITOUMUKSET

M€	31.12.2011	31.12.2010
Konserni:		
Ostositoumukset	0,6	-
Pantit		
- omasta velasta	0,0	0,0
Vakuudet		
- omasta velasta	0,1	-
Takaukset		
- omasta velasta	-	0,1
- muiden puolesta	5,9	7,0
Emoyhtiö:		
Takaukset		
- konserniyhtiön puolesta	19,8	11,2
- muiden puolesta	-	6,9
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	35,6	29,3

JOUKKOVELKAKIRJAT

Konsernin rahoitusrakennetta uudistettiin laskemalla 21. kesäkuuta liikkeelle kaksi yhteensä sadan miljoonan euron määräistä joukkovelkakirjaa, jotka suunnattiin pääosin suomalaisille institutionaalisille sijoittajille.

Vaihtuvakorkoisen viiden vuoden lainan määrä on 20 miljoonaa euroa ja korko kuuden kuukauden Euribor + 1,75 prosenttia. Vaihtuvakorkoisen seitsemän vuoden lainan määrä on 80 miljoonaa euroa ja korko kuuden kuukauden Euribor + 2,05 prosenttia. Lainojen korkomuutoksia suojaa 50 miljoonan euron nimellisarvoiset koronvaihtosopimukset.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

M€	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2010
Valuuttajohdannaiset				
- Termiinisopimukset	212,8	-2,5	175,1	-4,0
- Ostetut valuuttaoptiot	14,2	0,0	21,6	0,0
- Myydyt valuuttaoptiot	14,2	0,0	21,6	-0,3
Korkojohdannaiset				
-Koronvaihto-sopimukset	50,0	-1,8		
Hyödykejohdannaiset				
- Termiinisopimukset	5,8	-0,5	6,0	1,6

LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Alla olevassa Zent-Frengerin alustavassa hankintamenolaskelmassa kauppahinta kohdistuu pääosin vaihto-omaisuuteen. Hankintamenolaskelma tehtiin alustavana 1. huhtikuuta 2011 ja se voi muuttua.

Suoritettu käteisvastike	6,4
Hankintoihin liittyvät menot (kirjattu kuluiksi)	0,9

Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo, alustava laskelma

Rahavarat	0,0
Pitkäaikaiset varat	3,8
Vaihto-omaisuus	1,6
Myynti- ja muut saamiset	5,9
Ostovelat ja muut korottomat velat	-5,1
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	6,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	3,8
Liikearvo	2,6
Kokonaisarvo	12,6

LOPETETUT TOIMINNOT

Vuonna 2011 ja 2010 konsernin lopetetuissa toiminnoissa esitetään kulut, jotka liittyvät vuonna 2008 myydyin Irlannin kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön maaperän puhdistamiseen, joka aloitettiin vuonna 2008

M€	1-12/2011	1-12/2010
Kulut	0,3	2,3
Tulos ennen veroja	-0,3	-2,3
Tuloverot	-	0,0
Tulos verojen jälkeen	-0,3	-2,3
Kauden tulos lopetetuista toiminnoista	-0,3	-2,3
Rahavirta lopetetuista toiminnoista		
Liiketoiminnan rahavirta	-0,3	-1,6

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

M€	1-12/2011	1-12/2010
Jatkuvat toiminnot		
Ostot osakkuusyhtiöiltä	1,7	1,4
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	-
Ostovelat ja muut velat	0,2	0,0

TUNNUSLUVUT

	1-12/2011	1-12/2010
Osakekohtainen tulos, €	0,03	0,34
- jatkuvat toiminnot	0,03	0,37
- lopetetut toiminnot	0,00	-0,03
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	4,4	7,0
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	0,7	9,7
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	11,0	14,4
Omavaraisuusaste, %	41,2	50,8
Nettovelkaantumisaste, %	39,3	26,5
Korolliset nettovelat	84,1	66,8
Oma pääoma / osake, €	2,86	3,45
- laimennusvaikutuksella oikaistu	2,86	3,45
Osinko per osake, €	0,35*)	0,55
Osinko per tulos, %	1 018,5*)	162,5
Efektiivinen osinkotuotto	5,1*)	4,0
PE-luku	199,7	40,9
Osakekannan markkina-arvo, M€	502,2	1 013,2

*) hallituksen ehdotus

Osakkeen kurssikehitys		
- alin, €	6,03	10,58
- ylin, €	14,25	15,66
- keskimurssi, €	9,57	12,88
Osakevaihto		
- 1 000 kpl	38 155	37 389
- M€	366,2	481,5

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osinko/tulos

$$= \frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$$

Efektiiivinen osinkotuotto

$$= \frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}} \times 100$$

Hinta/voittosuhte, P/E

$$= \frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$$

Osakekannan markkina-arvo

$$= \text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa} \times \text{viimeinen kaupantekokurssi}$$

Osakkeen keskikurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euromääräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$

Osakevaihdon kehitys

$$= \text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon}$$